`
ވޮލިއުމް: 51 އަދަދު: 166 ތާރީޚު: 18 ޛުލްޙިއްޖާ 1443 – 17 ޖުލައި 2022 އާދީއްތަ
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2022
ޤާނޫ ނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް
4 ވަނަ އި ޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
 ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު
ފޮނުއްވާނީ mv.gov.po@legalaffairsއަށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336211
މޯބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

27 ޖޫން 2022 ވި ހޯމަ ދުވަހު ބޭއްވެވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2022 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ
19 ވަނަ ޖަލްސާއިން ފާސްކުޅަ "ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް
4 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު" ޤާނޫނުއަސާސީގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތީ ން،
17 ޖުލައި 18(2022 ޛުލްޙިޖާ)1443 ވި އާދީއްތަ ދުވަހު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަޞްދީޤު
ކުރެއްވުމުން، މި ބިލު ޤާނޫނަކަށްވެ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މިއަދު ޝާއިޢު ކުރެވިއްޖެއެވެ.

ވޮލިއުމް: 51 އަދަދު: 166 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2022
ޤާނޫ ނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް
4 ވަނަ އި ޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން.
1. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ހައިކޯޓު ހިނގަމުންދާ 35. (ހ) ހައިކޯޓު އަދި ހައިކޯޓުގެ އެންމެހައި ޝަރީޢަތްތަކުގެ އަޑުއެހުން ޢާންމު ގޮތެއްގައި
ތަން
ހިނގަމުންދާނީ، އަދި ހައިކޯޓަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ އެންމެހައި ފަނޑިޔާރުން ޤާއިމުވެ
ތިބޭނީ، މާލޭގައެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ހައިކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލަތަކުގެ
ޢަދަދަށް ބަލައި، ހައިކޯޓުގެ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އުޞޫ ލަކުން، މާލެ ފިޔަވައި
ރާއްޖޭގެ އެހެން ރަށްރަށުގައި ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުންތައް ބޭއްވުމުގެ
އިޚްތިޔާރު ހައިކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
2. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން.
އަމިއްލަ 71-1. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެން ގޮތަކަށް
އިސްނެގުމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިނުވާހާ ހިނދަކު، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ކަމާބެހޭ ޤާނޫނަކުން ކޯޓަކަށް
މައްސަލަ ނުހިންގުން
ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރެއިން އެ ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި
ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއަތުގެ ދަށުން އެ ކޯޓަކުން ކުރާ އަމުރެއް
ނުވަތަ ނިންމާ ނިންމުމެއް ފިޔަވައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ކޯޓަކުން، އެ ކޯޓުގެ
އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގައި މައްސަލަ ހިންގައި، ނިންމުމެއް ނިންމައިގެންނުވާނެއެވެ.
3

ވޮލިއުމް: 51 އަދަދު: 166 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގައި މައްސަލަ
"
ހިންގައި، ނިންމާ ނިންމުން ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން
ކަނޑައެޅިގެން ބާރު ލިބިދޭ ޙާލަތެއް ނޫން ޙާލަތެއްގައި، އެ ކޯޓެއްގެ އަމިއްލަ
އިސްނެގުމުގައި މައްސަލަ ހިންގައި، ގޮތެއް ނިންމާ ނިންމުމަށާއި އެ ކޯޓެއްގެ
ފަނޑިޔާރުންގެ ޢާންމު މަޖިލީހުން ނިންމާ ނިންމުންވެސް ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތުމަކުން، ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ޢަދުލު
އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކޯޓުތަކުން ކުރާ އެންމެހައި ކަންތައްތައް
ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގޮތުން، އެ ކޯޓަކާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި، އިދާރީ ހިންގުމާބެހޭ
ގަވާއިދުތަކާއި އުޞޫލުތައް ކަނޑައެޅުމަށް ކޯޓުތަކަށް ލިބިގެންވާ އިޚްތިޔާރަށް،
ނުވަތަ ކޯޓުގެ ޙުރުމަތް ކެނޑުމުގެ މައްސަލަތައް ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް މި
ޤާނޫނުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ކޯޓުތަކަށް ލިބިދޭ އިޚްތިޔާރަށް އެއްވެސް
ހަނިކަމެއް ނާންނާނެއެވެ.
3. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
76. (ށ) 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުން ނުވަތަ ގޭގައި
ބަންދުކުރުން.
4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 77 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ކޯޓުތަކުގެ ޙުކުމަށް 77. ކޯޓަކުން ނިންމާ ނިންމުމަކަށް ޢަމަލުކުރުން ފަސްކުރުމަށް އެ ކޯޓަކުން ނުވަތަ އެ މައްސަލައެއް
ތަބާވުން
އިސްތިއުނާފުކުރާ ކޯޓަކުން ނާންގާހާ ހިނދަކު، ކޮންމެ ކޯޓެއްގެ ނިންމުމަކީ، ވެރިކަން ހިންގާ
ފަރާތުންނާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނާއި، ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރުންނާއި،
މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކުގައި ތިބި މީހުންނާއި، ދައުލަތުގެ މަޤާމުތަކާ ހަވާލުވެތިބި މީހުންނާއި،
ސިފައިންނާއި ފުލުހުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވިގެންވާ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކުންނާއި އެންމެހައި
ރައްޔިތުން އެ މައްޗަށް ޢަމަލުކުރުން ލާޒިމު ނިންމުމެކެވެ.
5. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
އުތުރާއި ދެކުނުގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ދެ ގޮފި، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު އުވުނީއެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 51 އަދަދު: 166 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
6. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުތުރާއި ދެކުނުގައި
ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ދެ ގޮފީގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަށުގައި ހުރި އެންމެހައި މުދަލާއި
ފައިސާއާއި ވަސީލަތްތައް، ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ބަދަލުވީއެވެ.
7. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުތުރާއި ދެކުނުގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ހައިކޯޓުގެ
ދެ ގޮފީގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދިޔަ މުވައްޒަފުން މަސައްކަތްކުރާނެ އެހެން ތަނެއް، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ
60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުން ކަނޑައަޅައި،
އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ މުވައްޒަފުން އަދާކުރަމުންދިޔަ ފެންވަރުގެ އެހެން ވަޒީފާއެއް، އެހެން ކޯޓަކުން ނުވަތަ
ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ އެހެން އިދާރާއަކުން ހަމަޖައްސައި، އެ މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާ ބަދަލުކުރުމުގެ ކަންކަން
ނިންމަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހައިކޯޓުގެ އުތުރާއި ދެކުނު ގޮފީގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދިޔަ
މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާ ބަދަލުކުރުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސައި ނިމެންދެން އެ މުވައްޒަފުން ތިބޭނީ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް
ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގެ މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުގައެވެ.
8. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުތުރާއި ދެކުނުގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ދެ ގޮތްޕަށް ހުށަހެޅި،
އެތަންތަނުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގަމުންގޮސްފައިވާ އެންމެހައި މައްސަލަތައް، މާލޭގައި ހިނގަމުންދާ ހައިކޯޓަށް
ބަދަލުވީއެވެ. އަދި މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލަތައް އެ ކޯޓުގައި ބަލައި
ހިންގޭނެ އިދާރީ އިންތިޒާމުތައް، ހައިކޯޓުން ހަމަޖައްސަންވާނެއެވެ.
9. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާ ރީޚުން
ފެށިގެންނެވެ.
____
5